

'INDONESIË WAS ONS VIËTNAM'

In *Brieven aan Hueting* onderzoekt Erik Dijkstra ons duistere koloniale verleden. Centraal daarin staat de getuigenis van Indiëveteraan Joop Hueting over door Nederlanders begane oorlogsmisdaden in Indonesië.

In 1969 vertelde oud-dienstplichtig soldaat Joop Hueting in Vara's *Achter het nieuws* over excessen die plaatsvonden tijdens de onafhankelijkheidsstrijd van Nederlands-Indië (1945-1949). Ook zelf had hij onschuldige burgers gedood. "Zijn verhaal sloeg in als een bom", vertelt Erik Dijkstra, maker van de documentaireserie *Brieven aan Hueting*. "Na de uitzending ontvingen de Vara en Hueting honderden brieven. Indiëveteranen noemden hem een landverrader en bedreigden hem met de dood. Maar er waren er ook die bekenden eveneens oorlogsmisdaden te hebben gepleegd. Ik kreeg bij het lezen een blik in een andere tijd. De brieven schrijvers waren inmiddels overleden, maar we konden hun kinderen opsporen en interviewen."

Hoe reageerden zij?

"Het leverde pijnlijke situaties op. Dat hun vaders hadden meegedaan aan oorlogsmisdaden strookte niet met het beeld dat ze van hen hadden. De meeste vaders hadden nooit over die tijd gesproken."

Wat dreef Hueting om naar buiten te komen?

"Een gevoel van rechtvaardigheid. Hij worstelde met wat hij had gezien en gedaan. Het was allemaal in de doofpot beland. Voor 1969 waren al enkele rapporten over het toegepaste geweld in Nederlands-Indië geschreven, maar dat had geen

gevolgen. Eind jaren 60 werd er in Nederland veel gedemonstreerd tegen de rol van Amerikaanse soldaten in de Vietnamoorlog, waar die enkele dorpen uitmoordden. Ik vermoed dat Hueting dat niet kon verkroppen. Want Indonesië was ons Vietnam."

Wat vind je belangrijk dat blijft hangen van 'Brieven aan Hueting'?

"Ik hoop dat mensen meer aandacht krijgen voor de lelijke kanten van onze geschiedenis. We leven in een tijd dat sommige politieke partijen vinden dat we trots moeten zijn op ons koloniale verleden. Maar er zijn verschrikkelijke dingen gebeurd in onze kolonies. Het geweld eind jaren veertig paste in een patroon van extreem geweld dat al driehonderd jaar plaatsvond in Indonesië. Het is belangrijk dat we dat beseffen. Nederland heeft nu beloofd getroffen families in Indonesië te compenseren. Ik sprak daar hoogbejaarde mensen die in pure armoede opgroeiden omdat hun vaders, de kostwinners, waren vermoord. Om in aanmerking te komen voor compensatie moeten ze allerlei papieren aanleveren; geboorteaktes, bewijs dat hun vaders zonder proces zijn gefusilleerd, enzovoorts. Het leger hield natuurlijk niet bij wie ze standrechtelijk doodschoten. Dus krijgen ze niets. Schandelijk, het maakt me ongelooflijk kwaad. Het gaat in tegen alles waarvoor ik sta."

INFORMATIEF

20.25

NPO 2

BRIEVEN AAN HUETING
(WOENSDAG)